

گفت وگوبا سفیر ایران در آنکارا

در مورد سوریه به دیدگاه مشترک دست نیافتیم

گروه سیاست؛ سفر یک‌روزه رحب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه به تهران کمانه‌زنی کم نداشت؛ از پیغام‌آوردن از سوی عربستان تا مسئله سوریه. از علیرضا بیگدلی، سفیر تهران در آنکارا در مورد این سفر پرسیدیم...

صفحه ۱۹

سال دوازدهم ، شماره ۲۲۷۱ • ۲۰ صفحه • ۱۰۰۰ تومان

در جلسه مسئولان عالی قضائی مطرح شد

قدردانی رئیس قوه قضائیه

از تیم هسته‌ای

اداره کل روابط عمومی قوه قضائیه: آیت‌الله صادق آملی لاریجانی در جلسه دیروز مسئولان عالی قضائی با تبریک میلاد حضرت فاطمه‌زهرا(س) و روز زن و مادر مسئله مهم «کشور و بلکه جهان» را در روزهای اخیر موضوع مذاکرات...

صفحه ۶

پنجشنبه ۲۰ فروردین ۱۳۹۴ • ۱۹ جمادی‌الثانی ۱۴۳۶ • ۹ آوریل ۲۰۱۵

سرمقاله

زمینه‌های حادثه فرودگاه جده

*سباح‌زنگنه**

حادثه تعرض به دو زائر نوجوان ایرانی در فرودگاه جده توسط مأموران سعودی، به دلایل مختلف، موضوعی با ابعاد وسیع و بسیار بااهمیت و حساس به‌شمار می‌رود. ورود به عربستان برای زائران مصادف با تصور حضور در کشوری است که خود را حامی و خدمت‌گزار زائران «حرمین‌شریفین» معرفی می‌کند و پادشاه این کشور، لقب خود را «خادم‌الحرمین‌الشریفین» گذاشته است. در کنار آن، ادعای اجرای صریح احکام دینی و برخورد با انحرافات و فساد اخلاقی در این کشور، بارها و بارها بیان شده است. وقتی چنین اتفاق شومی در یکی از مراکز دولتی و در محیطی بین‌المللی توسط کارکنان رسمی آن کشور آن‌هم در میان جمعیت رخ می‌دهد، اولین برداشت این است که به میزانی در ذهن اینها سم‌پاشی صورت گرفته و القا شده که به شکل‌گیری فرهنگ و ذهنیتی خاص بدل شده و مجوز چنین عمل شنیعی را برای آنها صادر کرده است. برخورد با این مأموران خاطی و روشن‌شدن اصل ماجرا اگرچه باید بی‌کم‌وکاست صورت بگیرد و طبق احکام همان شریعتی که آنها خود را بهترین عمل‌کننده به آن می‌دانند مجازات تعیین شود، اما مهم‌تر از آن، مواجهه با ذهنیت و فرهنگ ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی است که در دستگاه‌های مختلف عربستان ترویج می‌شود. این مسئله پس از ایجاد داعش و تحولات عراق، لبنان، سوریه و یم، شدت گرفته و فضای روانی و ذهنی‌ای که مقامات مختلف مذهبی، دولتی و رسانه‌های سعودی ایجاد کرده‌اند به‌طور قطع پیامدهای دیگری هم به دنبال خواهد داشت.

نکته حائزاهمیت، وراى اعتراضات بحقی که در ایران از سوی مقامات مسئول سازمان حج و زیارت، وزارت خارجه و علما صورت گرفته است، شرایط عربستان است. در این کشور مردمانی با ذهن باز و روحیه زیست بین‌المللی کم نیستند. بخش‌هایی از جامعه حتی غیر از شیعیان اثنی‌عشری را اسماعیلی با زیدی و دیگران، به ایران تمایل دارند. بسیاری از اهل سنت شافعی و مالکی‌مذهب با ایران هیچ مشکلی ندارند و به ایران علاقه‌مند هم هستند. آنچه باقی می‌ماند مجموعه گسیل‌شده بیرون تفکر وهابی و سازمان رسمی مذهبی وهابیت است که دشمنی و کینه را در سطح اعراب ترویج می‌کند. مصداق اخیر آن‌هم سخنان خارج از تدبیر و نزاکت مسئول جایگاه رفیع امام‌جمعه مکه علیه ایران است که نه سخنان یک مفتی سعودی که سخنان یک مقام بالا در این کشور به شمار می‌رود. این دست‌رفتارها سبب شده نه فقط ایران بلکه جهان اسلام و سایر مذاهب از آن ناراضی شوند. حتی دامنه اعتراض به رفتارهای نسنجیده اعراب به سخنان اوایما و مسئولان برخی دیگر از کشورهای غربی و جنوب‌شرق آسیا هم کشیده شده است. به‌نظر می‌رسد برای این مسئله باید تدبیری جدی اندیشیده شود که چرا حرمت انسان‌ها بر اساس این نوع تفکر، هرگز رعایت نمی‌شود. مجموعه افرادی که زیر نظر سخنرانانی از جنس امام‌جمعه مکه و مدارس مذهبی وهابیت و کتاب‌های پرتیراژ و رایگان سازمان وهابیت تربیت می‌شوند، ناچیزبودن حرمت سایر انسان‌ها و مذاهب را باور کرده و نتیجه آن، سیل جوانان عرب است که در سوریه و عراق به تصور جهاد مقدس خود را ذیل داعش و النصرة به کشتن می‌دهند و در داخل عربستان علیه دیگران اقدامات زشت انجام می‌دهند.

ادامه در صفحه ۴

خیزش عمل‌گرایان علیه جمهوری خواهان آمریکا

رئیس‌سیا: مخالفان توافق هسته‌ای تظاهر می‌کنند

ظریف از مسقط به اسلام‌آباد رفت

تلاش ایران برای مهار بحران یمن

صفحه ۳

مقاله‌ای از هنری کیسینجر و جورج شولتز

پیامد توافق هسته‌ای با ایران

صفحه ۷

معاون امنیتی وزیر کشور خبر داد:

گزارش حمله به مطهری روی میز رؤسای قوا

صفحه ۲

یادداشت . علم

غفلت از کارکرد اجتماعی مغز

پس از مدتی با رفع افسردگی توانسته بود مدرک خلبانی خود را دریافت کند و به حرفه خود در شرکت هواپیمایی جرمن وینگر، وابسته به شرکت مادر یعنی لوفت‌هانزا ادامه دهد. در رفتار او، چه اختلال و ناهنجاری دیده نمی‌شد و از عهده تمام آزمون‌ها و آزمایش‌های لازم برای خلبانی برآمده بود و از چکاپ‌های سالانه نیز سربلند بیرون آمده بود. پس از واقعه معلوم می‌شود که او علائم بروز حمله دیگری از افسردگی و اختلال بینایی را، که موجب مراجعه او به نوروپسیکولوژیست و کلینیک چشم‌پزشکی شده بود، از کارفرمای خود پنهان کرده بود. ظاهراً کمک‌خلبان مذکور در این وحشت و ترس به‌سر می‌برده که به علت بیماری کارش را از دست بدهد و به آرزویش نرسد. اما همه آنچه که از او می‌دانیم، برای توجیه عمل غیرقابل‌پیش‌بینی او کافی نیست. این حادثه هشداردهنده، ضرورت توجه به چند نکته پراهمیت را برجسته می‌کند:

۱- طبق شواهد موجود، از روی رفتار اجتماعی در کار و زندگی روزمره کمک‌خلبان، نمی‌شد عمل غیرمترقبه او را پیش‌بینی کرد. این موضوع یک بار دیگر نشان می‌دهد که روانشناسی رفتارگرا تا چه حد در تبیین فرایند پنهان مغز و ذهن برای کنترل اعمال انسان، ناکارا و ناتوان است و چرا مغزپژوهی در روانشناسی اجتماعی امروز اهمیت دارد.

۲- مخفی نگه‌داشتن نبرونده پزشکی شخصی، به بهانه حفظ ارزش‌های اخلاقی حاکم در رعایت حریم خصوصی، هنگامی که اختلال در

کارکردهای اجتماعی عضوی چون مغز، موجب فاجعه‌ای جمعی و منجر به از دست‌رفتن جان ۱۵۰ نفر انسان شده باشد، فقط می‌تواند افشاگر ضعف‌های نظام اخلاقی پزشکی جاری باشد. (در آن نظامی که هنوز پیشرفت‌های جدید در زمینه کارکرد اجتماعی مغز، که حریم خصوصی نمی‌شناسد، و اختلال در کارکرد آن می‌تواند فاجعه‌های جمعی به بار آورد). بدیهی است با در نظر گرفتن پیشرفت‌های اخیر در شناسایی کارکرد اجتماعی مغز، جوامع انسانی مدرن نیاز به وضع قوانین اخلاقی و بازتعریف زمینه‌هایی از جدایی حریم خصوصی از حریم عمومی دارد.

۳- چسباندن برچسپ و داغ افسردگی و ملامت فردی کمک‌خلبان در امر پنهان‌نگه‌داشتن افسردگی از دید کارفرما، نمی‌تواند توجیه‌گر عمق فاجعه باشد. طبق پژوهش‌های امروزی، افسردگی پدیده شایعی است که در اکثر انواع و موارد آن، خودکشی و به‌ویژه دیگرکشی هم‌زمان دیده نمی‌شود. بنابراین با انگ افسردگی و تقصیر و گناه را به گردن فرد انداختن، نمی‌توان بهانه کافی برای توجیه عمل کمک‌خلبان به کوبیدن عمدی هواپیما به کوه، دست‌وپا کرد.

۴- پژوهش‌های امروزی‌ن نشان می‌دهد همراه‌شدن علائم افسردگی با میل به اِعمال اراده برای نابودی خود و دیگران، نشانه اختلال در کارکرد اجتماعی مغز انسان است. گرچه اختلالی است که در حریم خصوصی بدن شخصی اتفاق می‌افتد، ولی چون آثاری اجتماعی به بار می‌آورد، نمی‌توان با مخفی نگه‌داشتن و محرومانه‌تلقی‌کردن

سرکار خانم ساناژ نفیسی

مصیبت درگذشت پدر گرامیتان دکتر تورج نفیسی را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم. از خداوند سیجان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

همکار محترم جناب آقای محمداسماعیل عباسی

مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم. برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۸۱۹۰۴۶۸

۸۸۱۹۳۹۷۹

تحويل روزنامه درب منزل یا محل کار شما بدون هزینه ارسال

۰۳۲-۸۸۸۱۴۲۳۰

اقتصاد

گفت‌وگوبا نماینده ایتالیا در پارلمان اروپا

شرکت «انی» با وجود تحریم خریدار نفت ایران است

صفحه ۵

تئرها

واکنش مجلس به تعرض به نوجوانان ایرانی در عربستان

طرح یک‌فوریتی برای لغو حج عمره

صفحه ۶

جوابیه ستاد مبارزه با مواد مخدر به گزارش «شرق»

صفحه ۲

درهای عشرت‌آباد به روی مردم باز می‌شود

صفحه ۱۷

حرف اول

اخلاق‌گرایی فاطمی

علی‌اکبر گل‌فروشی . محقق و پژوهشگر

پابندی به ارزش‌های اخلاقی باعث انسجام بیشتر در زندگی اجتماعی انسان‌ها خواهد شد و به‌تبع آن، رفتارهای اخلاقی، شادابی و احساس رضایتمندی از زندگی را افزایش می‌دهند. در سخنان اوّل‌ی‌دین توجه به اخلاق سفارش شده است و سعادت و نجات انسان به رعایت دستورات اخلاقی پیوند خورده است. از این جمله می‌توان به زندگی و رفتار حضرت‌فاطمه(س) اشاره کرد. توجه به بعد اجتماعی اخلاق، مورد توجه حضرت‌فاطمه(س) بود و ایشان این جنبه از اخلاق را با رعایت آداب اسلامی تا مرحله گسترش عدالت و ظلم‌ستیزی ادامه دادند. امام‌حسن‌مجتبی(ع) مادر را دید که همواره برای همسایگان، برادران اسلامی و مردم مسلمان دعا می‌کند. خطاب به مادر فرمودند: مادر جان چرا برای خود دعا نمی‌کنی؟ حضرت‌زهرا(س) پاسخ داد: پسرم! اول همسایه، سپس خانه خود (فرهنگ سخنان حضرت فاطمه(س)، حدیث ۷۷). مقدم‌داشتن دیگران فقط در گفتار نیست و حضرت دیگران را حتی در منافع مادی نیز بر خود مقدم می‌داشتند. عرب تازه‌مسلمانی در مسجد مدینه از مردم کمک خواست، پیامبر(ص) به اصحاب نگرست. سلمان فارسی برخاست تا نیاز آن بیچاره را برطرف کند، هرجا رفت با دست‌خالی برگشت. با ناامیدی به طرف مسجد می‌آمد که چشمش به منزل حضرت‌زهرا(س) افتاد. به خانه حضرت‌فاطمه(س) آمد و داستان مرد مستمند را شرح داد. حضرت‌زهرا(س) فرمود: «ای مسلمان! به خداوندی که حضرت‌محمد(ص) را به پیامبری برگزید، سه‌روز است که غذا نخورده‌ام و فرزندانم حسن و حسین از شدت گرسنگی بی‌قراری می‌کردند و خسته و مانده به خواب رفته‌اند. اما من نیکی و نیکوکاری را که در خانه مرا کوبیده است رد نمی‌کنم.» آن‌گاه پیراهن خود را به سلمان داد تا در مغازه شمعون یهودی گرو گذاشته، مقداری خرما و جو قرض بگیرد. سلمان می‌گوید: «پس از دریافت جو و خرما به طرف منزل فاطمه(س) آمدم و گفتم: «ختر رسول‌خدا(ص) مقداری از این غذاها را برای فرزندان گرسنه بردار.» پاسخ داد: «ای مسلمان این کار را فقط برای خدای بزرگ انجام دادیم و هرگز چیزی از آن بر نمی‌داریم.» (همان، حدیث ۶۲) درواقع این رفتار و محبت به دیگران برای بهره‌مندی از علم، عمل یا اینکه او را وسیله‌ای برای رسیدن هدفی قرار دهد، نیست.

ادامه در صفحه ۴